Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXXII., št. 155 a — Ljubljana, sreda 12. julija 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

...e izvzemši nedelje in praznike. // Inserati do 80 petit vrst à Din 2, ...od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. ...inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod" velja mesečno ...n 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Odmev Chamberlainove deklaracije:

Le sporazum v Gdansku lahko prepreči vojno

Soglasna je sodba svetovnega tiska, da sedaj ne more biti več niti najmanjšega dvoma o tem, da bi vsak poskus enostranske in nasilne rešitve gdanskega vprašanja naletel na strnjen oborožen odpor

London, 11. julija. br. Deklaracija, ki jo je podal ministrski predsednik Chamberlain o stališču Anglije glede Gdanska, je izzvala po vsem svetu silen odmev. V vseh miroljubnih državah so jo sprejeli z odobravanjem, tem bolj, ker ne dopušča več nobenega dvoma o tem, da stoji Anglija nepokolebljivo za Poljsko v obrambi njenih pravic in ker dokazuje, da je konec spekulacij na angleško omahljivost in popustljivost.

»Times« posveča Chamberlainovi izjavi in njenim odmevom dolg uvodnik, v katerem piše med drugim: **Sedaj ne more biti več niti najmanjšega dvoma ali nesporazuma o stališču Anglije v gdanskem vprašanju. Odmevi, ki jih je izzvala Chamberlainova izjava, dokazujejo, da so enako kakor Anglija tudi mnoge druge države prepričane o tem, da bi enostranska priključitev Gdanska k Nemčiji pomenila popolno spremembo stanja v Evropi.** Sedanji položaj Gdanska v nobenem pogledu ni nepovoljen ali neugoden za mesto Gdansk in njegovo prebivalstvo. Vsi interesi tega prebivalstva so v polni meri zavarovani. **Nobena pot, ki vodi k pogajanjem, ni zaprta, toda prav tako mora biti sedaj vsakomur jasno, da bo vsak enostranski poskus nasilne rešitve gdanskega vprašanja naletel na oborožen odpor.**

»News Chronicle« naglaša, da je sedaj nemška vlada popolnoma točno obveščena o stališču Anglije in ve, kaj bi sledilo, če bi še nadalje skušala reševati gdanski problem po sudetskem vzorcu. »Daily Telegraph« pa piše, da gdanski nacisti sedaj točno vedo, kakšne posledice bi imel morebitni njihov puč v Gdansku.

Z največjo pozornostjo pa so v londonskih krogih sprejeli odmev, ki ga je izzvala Chamberlainova deklaracija v Ameriki. **Večina ameriških listov zelo povoljno komentira Chamberlainovo izjavo in naglaša, da predstavlja novo in zelo pomembno etapo na poti od Monakovega do Gdanska.** »New York Times« piše, da je Visla zadnja točka, na kateri je mogoče rešiti mir z odločnim nastopom proti vsakemu novemu nasilju. »New York Herald Tribune« objavlja članek izpod peresa Waltera Lipmanna, ki se je te dni vrnil s študijskega potovanja po Evropi. Med drugim piše: Danes ni v Evropi nobene točke več, kjer bi se moglo izvesti kako novo zavojevanje, ne da bi to izzvalo vojno. Vsako nasilje bi naletelo na strnjen odpor mirovne fronte, ki je močna dovolj, da se z uspehom postavi v bran slehernemu napadalcu.

Zadovoljstvo v Varšavi

Varšava, 12. julija. e. Deklaracija Chamberlaina v spodnji zbornici o položaju v zvezi z Gdanskom je bila v poljski javnosti sprejeta z največjim zadovoljstvom. Poudarjajo zlasti, da je Chamberlain v svoji izjavi uporabil vse tiste argumente, ki jih navaja Poljska, vztrajajoč na statusu quo. Po mišljenju varšavskih političnih krogov zasluži največjo pozornost tisti del Chamberlainove izjave, v katerem se je dotaknil možnosti enostranske kršitve obstoječega stanja v Gdansku, da bi se na ta način ustvaril dovršen čin in bi se obrambna akcija Poljske označila kot napad. Iz Chamberlainove izjave se je pa moglo naslutiti — naglašajo v Varšavi — da tudi ta poskus ne bo uspel, ker je v angleško poljski pogodbi predvideno, da Anglija nudi polno pomoč Poljski v primeru katerekoli akcije, ki bi jo Poljska smatrala za ogrožanje svojih življenjskih interesov. Po Chamberlainovi deklaraciji smatrajo, da je sedaj vsakomur jasno, da London in Varšava zastopata popolnoma enaki stališči v vprašanju Gdanska.

Odmev v Berlinu

Berlin, 12. julija. e. V nemških političnih krogih očitajo Chamberlainu zlasti to, da v svoji izjavi v spodnji zbornici ni z nobeno besedo omenil želje prebivalstva Gdanska, da se vrne v rajh. Snočnji listi pišejo, da je Chamberlain govoril »poljski«. Po mišljenju tukajšnjih krogov je položaj še vedno ostal nerazčiščen in je zaradi tega potrebno, da Anglija in Poljska ustvarita drugačno atmosfero. Posebno ostro poudarjajo, da Anglija nima ničesar iskati v Gdansku in da je to popolnoma nemško-poljska stvar, ki se Anglije prav nič ne tiče. Poudarjajo tudi, da je Nemčija pokazala popolno rezerviranost in ni reagirala na preganjanje nemške manjšine na Poljskem. Vse kaže, da v nemških političnih krogih ne smatrajo, da je položaj preveč nevaren. V dokaz temu navajajo, da se zunanji minister Ribbentrop nahaja na dopustu in ravno tako vrhovni poveljnik nemške vojske general Brauhitsch, ki ostane na počitnicah več tednov, dočim bo kancelar Hitler prebil poletje v Berchtesgadnu.

Gdansk, 12. julija. e. Senat v Gdansku je zopet dovolil prodajo 10 poljskih listov, ki so bili prepovedani.

Mnenje Vatikana

Vatikan, 12. julija. AA. Havas. »Osservatore Romano« komentira Chamberlainov govor ter pravi med drugim, da ta govor ni prinesel nobenega odkritja glede odločilne važnosti, ki jo ima Gdansk ob ustju Visle za trgovinsko in politično življenje Poljske. List dalje pravi, da je Chamberlain ponovil svoj poziv glede izvajanja metode, ki je še vedno mogoča in ki obstoja v pogajanjih. Dasi je Chamberlainova izjava kratka, se lahko vendarle predvideva, da bo poljska vlada, ki jo bosta podprli Francija in Anglija, napravila v kratkem demaršo pri senatu Gdanska. Ta demarša, pravi »Osservatore Romano«, bi se lahko sprejela ter tako omogočila pogajanja. Ako bi bila demarša odbita, bi bila poljska neodvisnost ogrožena.

Varšava, 12. julija. Glede na vesti nekaterih listov, da namerava Vatikan posredovati pri poljski vladi zaradi Gdanska, naglašajo današnji poljski listi, naj Sv. Stolica intervenira tam, kjer je potrebno, namreč v Berlinu.

Roosevelt ne bo posredoval

Washington, 12. julija AA. Havas: **V ameriških diplomatskih krogih smatrajo, da je brez osnove vest iz Londona, da bo Roosevelt posredoval za rešitev vprašanja Gdanska. Kakor je znano, sta predsednik Roosevelt in zunanji minister Cordell Hull večkrat izjavila, da se Zedinjene države ne želijo vmešavati v evropske spore.**

Sofija v znaku pomembnih svečanosti

Zlet Junakov se je pretvoril v najzgovornejšo manifestacijo povezanosti Bolgarov in Jugoslovenov

Sofija, 12. julija. e. Prosvetni minister Filov je priredil snoči večerjo na čast voditeljem jugoslovenskega sokolstva. Snoči je bila pod milim nebom prirejena akademija Junakov in Sokolov. Danes bo na zletišču poleg nastopov tudi svečana izmenjava daril med Junaki in Sokoli.

Sofija je še vedno v svečanem razpoloženju. Po mestu se gnetejo ogromne množice Junakov in Sokolov in poleg službenih govorov je tenor vseh govoric radost nad veliko udeležbo Jugoslovenov na sofijskem zletu. Neodvisno od vseh političnih dogodkov, kombinacij in vplivov tudi sedanja junaško-poljska prireditev, ki je prava manifestacija bratstva, predstavlja najboljši dokaz, kako so Bolgari in Jugosloveni med seboj tesno povezani, kakor bodo tudi v bodoče. To je prva naloga, ze rekel bivši minister in predstavnik zveze bolgarskih Junakov Atanasov, ki smo jo z uspehom izvršili. Pozneje bomo izpolnili še druge naloge.

Minister Čejović v avdijenci pri kralju Borisu

SOFIJA, 12. julija. e. Kralj Boris je včeraj sprejel v avdienci jugoslovenskega ministra za telesno vzgojo Čejovića.

Povratek bolgarske kraljice iz inozemstva

SOFIJA, 12. julija. e. Kraljica Joana se je včeraj vrnila iz inozemstva. Na postaji so jo pozdravili kralj Boris in princ Kiril.

Demonstracija angleškega letalstva

Rekordni polet angleških bombnikov dokazuje udarno in obrambno moč angleškega vojnega letalstva

London, 12. julija. i. V vsej Angliji in Franciji vlada veliko zadovoljstvo nad prvim uspešnim poletom, ki ga je napravilo včeraj nad 100 angleških vojnih letal, najtežjih bombnikov, nad francoskim ozemljem. Nad Francijo je priletelo 8 eskader srednjetežkih in 4 eskadre težkih angleških bombnikov, skupaj 108 letal, ki so poletela prav do Bordeauxa in nato brez pristanka poletela nazaj v Anglijo. Najtežja letala so preletela 1900 km, srednjetežka 1300 do 1450 km. Povprečno so dosegla 320 km na uro.

Vsi današnji angleški jutranji listi prinašajo obširna poročila o tem poletu, naglašujoč, da so angleški bombniki sijajno prestali to preizkušnjo, saj se ni pripetila niti najmanjša nezgoda. Prav gotovo je, da Anglija razpolaga danes z najboljšimi letali, s katerimi se ne morejo kosati druge države. Po tem prvem skupnem poletu bodo angleška letala napravila še daljše skupne polete v večino delov svojega imperija, ker hoče Anglija na ta način dokazati, da lahko tudi svoje kolonije in dominione v primeru napada zadostno zaščiti direktno iz Anglije. Prvi večji skupinski polet pa bodo zdaj bombniki napravili na Poljsko.

Borba za spremembo zakona o nevtralnosti Zedinjenih držav

Zunanje politični odbor senata je z 1 glasom večine sklenil odgoditev razprave do prihodnjega zasedanja

Washington, 12. julija. br. Zunanjepolitični odbor senata je na svoji današnji seji sklenil z 12 proti 11 glasovom, da se nadaljnja razprava o nevtralnostnem zakonu v parlamentu odgodi do prihodnjega zasedanja, ki bo januarja 1940. V zvezi s tem je imel državni tajnik za zunanje zadeve Cordell Hull daljši sestanek s predsednikom Rooseveltom, po katerem je sprejel novinarje in jim dal naslednjo izjavo:

Prepričan sem, da je treba v interesu miru in varnosti Zedinjenih držav vztrajati pri zahtevi, da se uveljavi naš načelni program, ki obsega šest točk. Te točke so: 1. prepoved vsem ameriškim ladjam, da bi plule po morjih v vojnem področju; 2. omejitev potovanja ameriških državljanov v vojno področje; 3. uveljavljenje odredbe, da morajo vojskujoče se države blago, ki ga uvažajo iz Zedinjenih držav, plačati v gotovini; 4. ohranitev zakonov o posojilih in kreditih vojskujočim se državam; 5. kontrola nad vsemi zbirkami in podporami za vojskujoče se države; 6. ohranitev kontrolnih odredb nad izvozom orožja in streliva in licenčni sistem za izvoz in uvoz orožja.

Usoda zakona o nevtralnosti je sedaj odvisna od stališča plenuma senata, ki se sestane v soboto.

Washington, 12. julija. AA. Roosevelt je sprejel predstavnike tiska ter dejal, da se strinja z izjavama Cordela Hulla glede vprašanja nevtralnosti. Na vprašanje, kdaj bo razpuščen kongres, ni Roosevelt odgovoril ničesar pozitivnega, kar se tolmači tako, da se vodijo pogajanja med Rooseveltom in demokratskimi voditelji v obeh domovih, da bi se našla rešitev tega vprašanja.

Grčija in Egipt v službi miru

Pomembne zdravice v Atenah ob obisku egiptskega zunanjega ministra Jahje paše

Atene, 12. julija. AA. Na snočnjem banketu na čast egiptskega ministra za zunanje zadeve Jahje paše je pozdravil predsednik grške vlade in zunanji minister Metaxas svojega uglednega gosta ter naglasil staro prijateljstvo, ki veže obe državi. Dejal je, da številne grške zajednice v Egiptu predstavljajo činilce reda in napredka ter so vdane svoji drugi domovini. Tako prispevajo k še močnejši zvezi med obema državama. Nato se je Metaxas zahvalil egiptski vladi za skrb, ki jo vodi za Grke v Egiptu ter dejal: Globoko sem prepričan, da bo vaš obisk v Atenah mnogo pripomogel k razvoju prijateljskih odnošajev med obema državama na obalah Sredozemskega morja, ki jih prej veže kot loči. Med obema državama obstoja še ena vez, ki jo duhovno tesno veže, to je globoka vdanost idealu miru. Napraviti bomo vse, da bi se najtežji problemi sedanjega časa, ki je tako nemiren, lahko rešili tako, da sveta ne bi zadela katastrofa. Ta občutek nas krepi v naši močni volji, da tudi v bodoče damo vse naše sile na razpolago za službo miru. Prepričani smo, da bo želja za sporazum, slogo in miroljubno sodelovanje na koncu premagala sovraštvo in vojni duh.

Egiptski zunanji minister Jahja paša se je v svojem odgovoru prisrčno zahvalil za sprejem ter izrazil priznanje Grkom v Egiptu. Zato nam je toliko bolj pri srcu, je dejal Jahja paša, da ohranimo stoletno prijateljstvo med obema državama, ki sloni na sredozemski politiki, in ki obstoja izključno v tem, da se ohrani red in mir. **Vsem nam, ki živimo na obalah Sredozemskega morja, mora biti sveta dolžnost ohraniti mir, ki edini lahko zavaruje blagostanje.** Jahja paša se je nato zahvalil grški vladi, da je postavila v Kavali spomenik šefu egiptske kraljevske dinastije ter dejal, da bo kralj Faruk prispel nekega dne v Atene, da uradno izrazi svojo hvaležnost. To je hotel napraviti že kralj Fuad, toda bolezen mu je to onemogočila.

Dolgotrajna kriza na Nizozemskem

AMSTERDAM, 12. julija. AA. Stefani: Kriza holandske vlade še vedno ni rešena. Ker je Colijn odklonil sestavo nove vlade, je kraljica poverila mandat za sestavo nove vlade pristašu katoliške stranke Kooleenu. Toda malo verjetno je, da bi se njemu posrečilo sestaviti vlado.

Angleško vojaštvo zapušča Palestino

London, 12. julija. AA. Havas. Radi zboljšanja položaja v Palestini bo v kratkem odšla brigada pehote iz Palestine v Egipt.

Letalske nesreče v Španiji

Madrid, 12. julija. AA. Na letališču Badahas v bližini Madrida se je pripetila letalska nesreča, pri kateri so našli smrt trije častniki. Druga letalska nesreča se je pripetila pri San Juanu v Andaluziji ter je pri tem našlo smrt pet častnikov.

Priprave za opazovanje sončnega mrka v Rusiji

Pariz, 12. julija AA. Havas poroča iz Moskve, da se sovjetski znanstveni zavodi in observatoriji že pripravljajo na popoln mrk solnca, ki bo 21. septembra 1941. Ustanovlje je poseben odbor pod predsedstvom predsednika znanstvene akademije Fesenka. Mrk solnca bo opazovalo 650 učenjakov.

Kulturno „čiščenje"

PRAGA, 12. julija. g. Kakor se doznava, se pripravlja veliko čiščenje na Češkem tudi v kulturnem pogledu. Poseben odbor ima nalogo izbrati 100 najboljših češkili književnih del. Ta dela bodo tvorila osnovo bodoče češke kulture, dočim bodo ona češka dela, ki niso v skladu z novim položajem, odstranjena iz vseh knjižnic in se tudi ne bodo smela več prodajati.

Vročina na Poljskem

Varšava, 12. julija. V toku včerajšnjega dneva je vladala v vsej državi velika vročina. Srednja temperatura je znašala 30 stopinj, ob morski obali je bila zabeležna temperatura 37 stopinj, na pesku pa čez 50 stopinj. V sami Varšavi je temperatura znašala 40 stopinj. Zaradi tega je bilo mesto kot izumrlo. V kopališčih ob obali Visle je bilo 300.000 kopalcev. Zvečer je divjala nad Varšavo huda nevihta.

Hataj pri Turčiji

Ankara, 12. julija. AA (Anatolska agencija) Predsednik republike Ismet Ineni je včeraj sprejel narodnega poslanca in bivšega predsednika države Hataj, Sokmena Tajfura, ki mu je pri tej priliki izročil zastavo Hataja, prapor poglavarja države ter ključ rezidence poglavarja te države v Antiohiji. Tajfur Sokmen je za tem tolmačil čuvstva globoke udanosti Hatajcev do narodnega poglavarja Ismeta Inenija, ki je na željo prebivalstva Hataja obljubil, da bo meseca oktobra letos obiskal to deželo.

Podražitev bencina

Beograd, 12. julija. m.p. Službene novine št. 153 od 10. t. m. javljajo, da je odbor za kontrolo in ureditev prodajne cene mešanice bencina in nafte sklenil, da se prodajna cena mešanice poviša za 10 par pri litru. Cena se je namreč povišala tudi povsod po inozemstvu in je zaradi tega ta sklep popolnoma upravičen, pač pa nikakor ni na mestu nesorazmerno povišanje cen nafte. Po novi določbi so cene mešanice za liter naslednje: 5.45, 5.70 in 5.80 din.

Ratifikacija trgovinske pogodbe z Rumunijo

BUKAREŠTA, 12. julija. e. Službeni list je objavil kraljevi ukaz o ratifikaciji trgovinske pogodbe in pogodbe o plovbi med Jugoslavijo in Rumunijo, ki sta bili podpisani 13. maja 1937 v Beogradu.

Odgoditev pogajanj v Moskvi za 3 tedne?

Varšava, 12. julija. AA. Stefani: **Agencija Pat prinaša vest, da je sovjetska vlada predložila angleški vladi, naj se sedanja pogajanja odložijo za dva do tri tedne.**

Ciano v Španiji

Madrid, 12. julija. i. Italijanski zunanji minister grof Ciano je včeraj v spremstvu španskega zunanjega ministra Serana Sunera odpotoval v Tarragono, kjer so mu priredili svečan sprejem. Zvečer se je spet vrnil v Barcelono.

Izgon italijanskega novinarja iz Francije

Pariz, 12. julija. AA. Stefani. Včeraj je bil izgnan iz Francije dopisnik turinske »Stampe« Concento Petinanto.

Krvave borbe na mongolski meji

London, 12. julija. AA. Reuterjev posebni dopisnik na mandžursko-mongolski meji poroča:

S posebnega opazovališča, oddaljenega tri milje od reke Halakar sem, gledal razburljivo borbo med dvema letalskima eskadrilama. Sovjetska letala so napadla dvakrat. Pri prvem napadu so se spopadla japonska letala, ki jih je bilo 24 s sovjetskimi letali ter sta dve japonski letali pri tem zgoreli. Ostala letala so se vrnila na svoje oporišče. Nekoliko pozneje se je pojavilo 18 sovjetskih bombnikov, ki so navzlic intenzivnemu protiletalskemu ognju vrgli bombe na glavni vodovod, odkoder japonsko vojno letalstvo dobiva vodo. Po končanem bombardiranju so Japonci kazali koščke bomb ter trdili, da gre za »bakteriološke« bombe, to je bombe napolnjene z mikrobi, da bi se tako zastrupila voda. Čete zunaje Mongolije se navzlic močnemu obstreljevanju japonske artilerije in napadov pehote držijo še vedno na drugi strani reke Halakar ter uspešno branijo svoje položaje.

Japonci organizirajo bojkot angleškega blaga

Peking, 12. julija. AA. Reuter: Po pisanju japonskih listov bodo Japonci začeli izvajati sedaj gotove ukrepe proti Angležem v Cinanu, glavnem mestu pokrajine Šantung. Kitajskim trgovcem je dovoljeno razpolagati z zalogami angleškega blaga, toda istočasno so bili obveščeni, da jim bo angleško blago, ki bi ga v bodoče dobivali, takoj zaplenjeno. Glavni angleški proizvodi, ki se prodajajo v Cinanu, so kolonialno blago, petrolej in cigarete.

Amerika bo prepovedala izvoz orožja na Japonsko

Washington, 12. julija. i. Senator Pittman je včeraj pred zunanjepolitičnim odborom v senatu stavil predlog o prepovedi izvoza orožja in municije na Japonsko, če bodo ogroženi življenjski interesi Američanov na Daljnem vzhodu. O predlogu bo senat še razpravljal.

Angleško brodovje v grških vodah

Atene, 12. julija. br. Eskadra angleškega sredozemskega vojnega brodovja se je pred dnevi odpravila z Malte na turnejo po grških vodah in po Jadranu, kakor je to običaj že celo vrsto let. Brodovje je danes prispelo v grško luko Faleron.

Japonske grožnje Angležem

Tokio, 12. julija. i. List »Tokio Agali Šimuni«, glasilo japonske mornarice, prinaša daljši komentar k nameravanim manevrom angleške mornarice v Tihem oceanu in pravi, da Anglija očividno s to demonstracijo podcenjuje moč japonske vojne mornarice. Angleži pa ne smejo pozabiti, da je njihova edina baza v Tihem oceanu Singapur še v območju in dosegi japonskih bombnikov.

Curih, 12. julija. Beograd 10.—, Pariz 11.75, London 20.765, New York 443.56, Bruselj 75.375, Milan 23.34, Amsterdam 235.45, Berlin 178.—, Praga 15.125, Varšava 83.50, Sofija 5.40, Bukarešta 2.25.

Glas mariborskih gospodinj

K nekaterim nedostatkom na mariborskem provizoričnem trgu

Maribor, 11. julija

Vedno znova se čujejo pritožbe iz vrst naših gospodinj v zvezi z raznimi nepriliками in nedostatki, ki jih opažamo na našem mariborskem trgu. Dokler je bilo tržno življenje osredotočeno na Glavnem trgu, so oili tudi aktualni razni pomisleki. Ob sedanjem provizornem stanju pa so te pritožbe vse številnejše in vse pogostejše. Predvsem gre za tržno higienske prilike, saj je znano, da se shranjujejo nekatere stojnice celo na prostoru, ki je del obupnega javnega stranišča na Vodnikovem trgu. Ni mogoče z dovolj ostrimi izrazi obsoditi te lahkomiselnosti. Razen tega se opažajo na vsak korak pojavi, ki so v ostrem nasprotju z zahtevami in potrebami sodobne higiene ter primarne opreznosti, ki je nujno v zvezi z osnovnimi zdravstvenimi načeli.

Poleg tega pa opozarjajo naše gospodinje na drug nedostatek, ki se opaža na mariborskem trgu. Na razmeroma izredno tesnem prostoru v razdalji obeh drevesnih vrst se namreč ob času največje gneče tržnega vrvenja in prerivanja ne nahajajo samo mariborske gospodinje s svojimi košarami in cekarji, s katerimi se morajo zelo skrbno izogibati, da se jim ne pripeti kakšna nesreča, ampak tudi kolesarke in kolesarji vseh vrst. S tem se še povečujejo tržne neprilike, ki jih ni malo. Zlasti ob sobotah je gneča tolika, da se je težko izogniti številnim kolesarjem ter kolesarkam, ki bi z lahkoto uporabili svojo pot na zunanji strani po ulici in ne skozi drevored. V tem pogledu bi bili potrebni primerni ukrepi. Stražnik na Vodnikovem trgu naj bi usmerjal kolesarje in kolesarke po ulici in ne po drevoredu.

Na trg pa prihajajo tudi nekatere Mariborčanke z otroškimi vozički. Hvalevredna je skrb, ki jo kažejo matere za svoje otroke, ko jih hočejo imeti vedno pri sebi. Zdi se pa, da je drevored v Strossmajerjevi ulici neprimeren za to, da se matere sprehajajo ob času najbolj razgibanega tržnega življenja po samem drevoredu. V tržnem času se pač že dobi kdo, da pazi na otroka, če ni nobenega domačih za to na razpolago. V interesu čim brezhibnejšega tržnega prometa je, da pustijo matere, ki prihajajo na trg, vozičke doma. Tiste, ki jim je za sprehod, pa imajo ob tržnem času obilo prilike za zdravejši izprehod z otroci v vozičkih v našem zares lepem in prijetnem mestnem parku.

Ob 30 letnici »Dramatičnega društva« v Mariboru

Težave in borbe zavednih slovenskih narodnjakov pred ustanovitvijo tega društva

Maribor, 11. julija

Bilo je danes pred 30 leti, ko sta zavedna narodna borca kontrolor Vekoslav Bahovec in železniški revident Ivan Kejžar položila trdne temelje, zdrave osnove stalnemu slovenskemu ljudskemu gledališču v Mariboru. To gledališče je tako popolno vršilo svoje poslanstvo, da je morala kloniti nagajivost vseh tistih, ki so v znamenju neke višje kulture dotlej preganjali vse napore tedanjih zavednih slovenskih narodnjakov, ki so poleg »Slovanske čitalnice« ustanovili tudi »Bralno in pevsko društvo«, pod katerega okriljem so prirejali tudi odrske, gledališke predstave. Ker pa so tvorile te predstave glavni vir dohodkov tudi za čitalnico, se je največ po zaslugi V. Bahovca ter J. Kejžarja ustanovil leta 1908 dramatični odsek, ki je že po novem letu 1909 uprizoril »Rokovnjače«, 7. marca »Desetega brata«, na Jožefovo pa spet ponovil »Rokovnjače«.

Seveda je to kulturno delovanje dotedanje »kulturonosce« hudo bolelo, tako da so bile predstave tik pred uprizoritvijo nemalokrat prepovedane. Zaradi tega se je vse bolj občutila potreba, da se nasloni vse kulturno gledališko delo na zakonito podlago. Odločili so se, da se dramatični odsek razširi v »Dramatično društvo«. Pravila sta prvič predložila Bahovec in Kejžar 26. maja 1909. Namestništvo v Gradcu pa pravil ni odobrilo. To so utemeljili s tem, češ da ne vsebujejo pravila določila o sprejemanju članov pred ustanovnim občnim zborom in pa o zakonito pravilnih društvenih objavah. Ti nedostatki naj bi se izpopolnili potom mariborskega magistrata najkasneje do 20. junija, ker bo sicer namestništvo, ki je izdalo ta fermam dne 17. junija, omenjena pravila zavrnilo. Da se to za gotovo zgodi, je mariborski magistrat šele 19. junija povabil Ivana Kejžarja na zaslišanje, in sicer šele za 25. junij. Tri dni pred tem pa je graško namestništvo že dokončno zavrnilo društvena pravila, tako da ni bilo treba Kejžarju še posebej na magistrat.

Toda naši tedanji borci za pravice in enakopravnost našega rodu v Mariboru niso odnehali in niso obupali. Izpopolnili so pravila ter jih kot nova spet vložili 11. julija 1909. Topot ni moglo graško namestništvo iztuhtati nobenih izgovorov. Odobrilo je pravila 23. julija. Predlagatelji so bili obveščeni potom magistrata o odobritvi pravil šele 2. avgusta in se je ustanovni občni zbor vršil 14. avgusta.

Ta dogodek je za Maribor pomembne važnosti, saj je »Dramatično društvo v Mariboru« s svojim uspešnim, kvalitetnim kulturnim delovanjem nesporni predhodnik slovenskemu narodnemu gledališču v Mariboru.

Kakšna bo letos sadna letina

Hruške kažejo dobro, grozdje pa mnogo boljše kakor lani

Maribor, 11. julija

Naš obmejni kmetovalec, ki je pretežno obenem tudi vinogradnik in sadjar, živi predvsem od sadja. Sadna letina mu prinaša upanje na boljše denarne prilike. Sadna letina je lahko njegov blagoslov, pa tudi poguba. Okoliški kmetovalci in sadjarji, predvsem v smeri Vinarja, Rošpoha in Urbana, so z letošnjim stanjem sadne letine kakor se pač napoveduje, precej zadovoljni. Zlasti češnje so letos izredno obilno obrodile, o čemer priča tudi mariborski trg kjer je dan za dnem to žlahtno, okusno sadje naprodaj v izrednih množinah in količinah.

Nekoliko slabše zvenijo napovedi letošnje sadne letine glede jabolk, ki so že lani prijetno presenetila le nekatere sadjarje v omenjenih okoliših, n. pr. v okolici Radgone, Sv. Ane v Slov. goricah in nekaterih drugih okoliših Slov. goric. Prijetnejši in boljši pa so izgledi glede hrušk, ki so lani slabše odrezale, in prav tako tudi glede breskev in marelic, ki jih bo tudi letos v izobilju.

Izredno razveseljivo sliko pa nudi pogled na vinograde, ki so bili doslej obvarovani pred usodnimi posledicami toče, ki je razdejala doslej le vinske trte v območju občin Sv. Ana in Sv. Benedikt v Slov goricah. Če bi bila sreča našim vinogradnikom še tudi vnaprej tako naklonjena, potem je računati ponekod s polovico boljšo grozdno letino napram lanski. Tudi sedanje vreme je za uspevanje vinske trte izredno ugodno, potem ko se je posrečilo našim marljivim vinogradnikom, da so z intenzivnim škropljenjem odbili prvi nevarni naval peronospore. V primeru nadaljnjih ugodnih vremenskih okoliščin je računati s kvalitetno in kvantitetno izredno bogatim vinskim pridelkom.

Kdo je ubil Petra Tepeha?

Franc Horvat nedolžen — Obsodba tatice — Preveliko navdušenje ni dobro

Maribor, 11. julija

Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča se je danes dopoldne ponovno bavil s krvoprelitjem dne 30. oktobra 1938 v Ciglencih, ko so našli na cesti 23letnega delavca Petra Tepeha nezavestnega v mlaki krvi, z razbito lobanjo. Tepeha so odpremili v mariborsko bolnico, kjer pa je, ne da bi spet prišel k zavesti, 6. novembra lani podlegel smrtonosnim poškodbam. Zaradi suma uboja so orožniki aretirali 23letnega Franca Horvata in 30letnega Stanka Dvoršaka, ki sta pa pri zaslišanju tajila vsako krivdo. Državni tožilec je Horvata in Dvoršaka obtožil, da sta zakrivila smrt pokojnega Petra Tepeha. Pri razpravi, ki je bila pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča dne 30. januarja 1939, sta oba obtoženca dosledno zanikala krivdo. Na podlagi indicijev pa je bil Franc Horvat obsojen na 5 let robije in na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 5 let, Stanko Dvoršak pa je bil oproščen krivde in kazni.

Zagovornik obsojenega Franca Horvata je vložil proti sodbi pri Stolu sedmorice v Zagrebu revizijo in priziv. V utemeljitev priziva in zahteve po reviziji je zagovornik navajal, da se je neki Vinko Kocijan iz Ciglencev napram nekaterim pričam izrazil, da je on ubil nekega Petra in da je Stanko Dvoršak zaradi tega zaprt, ki se mu pa smili, ker sedi po nedolžnem. To je baje izrekel v vinjenem stanju v neki gostilni. Stol sedmorice je prizivu in reviziji ugodil in tako se je danes dopoldne zadeva o tragični smrti Petra Tepeha spet obravnavala pred malim kazenskim senatom.

Najprej je bil zaslišan obsojeni Franc Horvat, ki je spet zanikal vsako krivdo, češ da je bil kritičnega večera doma. Navajal je tudi nekatere priče. Nato je bil zaslišan Vinko Kocijan, ki sedi v tukajšnji jetnišnici zaradi neke tatvine. Kocijan je pri zaslišanju tajil, da bi bil dejal, da je ubil človeka. Navajal je tudi nekatere priče, ki bodo lahko izpovedale, da je bil dne 30. oktobra zvečer doma. Nato bi morale biti zaslišane priče, napram katerim se je Kocijan izrazil, da sedi Dvoršak po nedolžnem, češ da je on kriv smrti Petra Tepeha. Priče pa k današnji razpravi niso prišle. Zaradi tega je bila razprava preložena na nedoločen čas.

Nato je stopila pred sodnike 40letna Matilda Kovačič iz Razvanja. Zagovarjati se je morala zaradi obtožbe državnega tožilca, češ da je v letih 1937 in 1939 ukradla z dvorišča tukajšnje splošne bolnice 30 rjuh, brisače, prevleke, perilo itd. ter oškodovala upravo splošne bolnice za 4301 din. Razen tega pa je Kovačičeva v noči na 19. januarja in 15. marca 1939 ukradla dvema bolnicama srajce, nogavice, obleke, predpasnike v skupni vrednosti okoli 1300 din. Vse omenjene tatvine je izvršila na ta način, da se je pod pretvezo obiska znancev, ki se nahajajo v bolnici, vtihotapila v sobe in na dvorišča, kjer je pobrala vse perilo, kar ga je našla, nato pa pobasala v pripravljen nahrbtnik in neopazno odšla.

Tatvine pa so se pojasnile ob priliki neke hišne preiskave pri Kovačičevih v Razvanju, kjer so orožniki našli razno perilo, ki je bilo ukradeno v splošni bolnici. S perila so bili sicer odstranjeni monogrami, vendar pa so spoznali, da je perilo last bolnice. Matilda Kovačič je pri zaslišanju dejala, da je rjuhe, perilo itd. kupila od nekega neznanega moškega, dočim je tatvini na škodo dveh bolnic priznala. Soobtožena je bila tudi njena sestra 30letna Terezija Kovačič, češ da je prejela od svoje sestre ukradeno perilo. Toda Terezije Kovačičeve k današnji razpravi ni bilo in je bila obsojena le Matilda Kovačič, ki se bo zaradi tatvin pokorila leto dni in 6 mesecev. Obsojena je bila tudi na izgubo častnih državljanskih pravic in sicer za dobo 3 let.

Končno se je moral zagovarjati pred sodniki tudi 39letni natakar Ivan Konrad iz Košakov pri Mariboru. Pregrešil se je proti členu 3 zakona o zaščiti države in sicer s tem, ker je delal prenavdušeno propagando. Razprava je bila tajna. Ivan Konrad je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapora.

Objave VIII. Mariborskega tedna

Maribor, 12. julija

Mariborska tekstilna industrija je izgubila letos s preselitvijo iz Maribora in državne eno izmed svojih podjetij, zato se pa ustanovi že v kratkem nova tovarna za svilo, ki bo v celoti nadomestila izgubljeno. Obsežnost te industrije in vse njene izdelke, ki lahko tekmujejo z najboljšimi tujimi, bo pokazala najbolj nazorno letošnja velika tekstilna razstava v unionskih prostorih, ki bo del prireditev VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta letos. Razstava bo po obsegu in kvaliteti presegla vse dosedanje. Od 1. do 17. avgusta polovična voznina po vseh naših državnih železnicah!

Komični gledališki nastopi bodo posebna atrakcija letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Priredila jih bo posebna skupina na veseličnem prostoru. Obenem bo tam tudi velika razstava originalnih karikatur.

Narodne vezenine. Malokatera država se more ponašati s tako množico najokusnejših narodnih vezenin, kakor kraljevina Jugoslavija. Vse od Južne Srbije do Slovenije izdelujejo naše žene in dekleta ročna dela, ki so resnične umetnine in občudovane po vsem kulturnem svetu, zlasti še zaradi uporabljanja prekrasne narodne ornamentike. Kdor se hoče podrobno seznaniti s to panogo naše narodne domače obrti, naj obišče zadevno razstavo na letošnjem VIII. Mariborskem tednu, ki bo od 5. do 13. avgusta v Mariboru.

Najboljša vina v Jugoslaviji prideluje nedvomno severnovzhodna Slovenija. Pred vojno so bila znana po vsej srednji Evropi in še daleč v svetu. Da so ostala še vedno prav tako odlična, kakor so bila nekoč, ko smo jih še na veliko izvažali, bo izpričala letošnja velika vinska pokušnja ob priliki VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Nudila bo vinskim trgovcem, gostilničarjem in restavraterjem tudi najboljšo priliko za direktni stik s producenti.

Jugoslovenski kasaški derby bo v Ljutomeru

To bo drugi derby v Ljutomeru — Vršil se bo 13. ali 15. avgusta

Ljutomer, 11. julija

Letošnji jugoslovenski kasaški derby bi se moral vršiti v Beogradu in sicer 23. julija, 30. julija in 6. avgusta. Beograd pa je nenadoma, zaradi nastalih tehniških zaprek derby odpovedal. Včeraj je bila v Celju plenarna seja »Centrale kasaških društev« za Jugoslavijo, na kateri je bilo sklenjeno, da se bo derby vršil v Ljutomeru, na cvenskem dirkališču in sicer 13. ali 15. avgusta, pod posebnimi pogoji. Pogoji niso tako hudi in se nanašajo prvenstveno na finančna vprašanja, zato upamo da bodo merodajne gospodarske, samoupravne, kakor tudi državne ustanove z vsemi razpoložljivimi sredstvi pomagale in podprle to važno gospodarsko, kakor tudi reprezentativno prireditev.

Prav za prav spada derby itak semkaj na Mursko polje, kjer je center konjereje. Tu se redijo najboljši konji in sicer amerikanski kasači, ki niso samo za dirke, ampak tudi žilavi in uporabni za vsako težko kmečko delo. Ti amerikanski kasači slove ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi izven mej naše domovine.

Ko se bo vest razširila med naše konjerejce Murskega polja, da se bo derby vršil tu, bo zavladalo veliko veselje. Odbor za prireditev pa bo napel vse sile, da bo derby miting res prvovrsten, in videli bomo tu res prvovrstne in izbrane konje, ki se bodo borili za lepo prvo nagrado.

Mednarodne rokoborbe postajajo čedalje zanimivejše

Zato je pa tudi obisk vedno večji, kar se je pokazalo zlasti snoči

Ljubljana, 12. julija

Mednarodne tekme profesionalnih rokoborcev v unionski dvorani postajajo s slehernim večerom zanimivejše in je zato tudi obisk čedalje večji. Snoči je bila dvorana skoraj popolnoma zasedena.

Največ ljudi je prišlo menda zaradi tega, ker je bila na sporedu ameriška prosta rokoborba, tako imenovani catch as catch can ali po naše »primi, kjer moreš«. Po tem, kar smo snoči videli, te točke brškone ne bodo dali več na spored, ker je za naše prilike in živce pač prehuda zadeva. Vsi prijemi so dovoljeni in čeprav je v začetku sodnik to dovolj razločno povedal občinstvu, je vendarle med borbo prišlo do bučnih protestov. Pri vsem tem pa zadeva ni bila tako huda, kakor je dajal videz. Strašno je sicer izgledalo, ko je Mrna neusmiljeno in na prečudne načine zvijal noge Hani, da je bilo vsak čas pričakovati, da se bo nekaj zlomilo. Vsi so se oddahnili, ko je končno Hana trikrat potrkal s pestjo po žimnici v znak predaje. Ponavljamo še enkrat, ta način rokoborbe ni za nas.

V ostalem je bil snočni večer izredno zanimiv. Najprej sta se metala Pirnatski in Šotler. Neprimerno močnejši Poljak sprva ni mogel ukrotiti mačje spretnega Ljubljančana, ki se je reševal iz najkočljivejših položajev, a ga je končno s prijemom okoli vratu z viška položil na hrbet. Druga točka je bila catch as catch can med Mrno in Hano. Pri tej rokoborbi očitno odloča surova sila in je bil v tem pogledu Mrna toliko na boljšem, da je bila borba preveč enostranska. V prvem krogu sta nasprotnika prav za prav le demonstrirala razne možnosti in varijante, a se je že to občinstvu zdelo prehudo. Ko je šlo v drugem krogu nekoliko resneje — čeprav še zmerom ne tako, kakor se to vidi drugod po svetu, je nastal med občinstvom pravi pekel. Ob splošnem žvižganju je sodnik proglasil Mrno za zmagovalca.

Prav zanimivo borbo sta pokazala Janeš in Equatore. Slednji si je zaradi rimskega pozdrava nakopal neprijateljstvo gotovega dela občinstva in so bile simpatije zato ves čas na strani Janeša. Gledalci so mirno prezrli, ko se je Janeš poslužil prepovedanih džiu džicu prijemov. Pri tej priliki je treba poudariti, da sodnik ni storil svoje dolžnosti in da je sploh preveč popustljiv ter se da vplivati od občinstva. Equatore je končno dobil Janeša v svoj specielni prijem »dvojni Nelson« in je v 24. min. zmagal.

Najzanimivejša je bila borba med črncem Alijem in Kopom. Zamorec je očitno močnejši in tudi hitrejši v svojih akcijah. Po programu je v četrtem krogu zastavil svojo »ameriško kravato« in bi Kopa prav gotovo obrnil na hrbet, da se ni ta rešil z nedovoljenim prijemom — lomljenjem prstov. Tudi tokrat je sodnik to dovolil, ker je pač Kop naš človek.

V ponedeljek je Janeš z nenadnim prijemom položil Hano na hrbet. Kop in Pirnatski sta se, kakor je bilo pričakovati, ločila neodločeno. Boljšo tehniko je vsekako pokazal Pirnatski — sicer pravi bavarski tip. Ali je po 56. min. s svojo kravato odločilno premagal Mrno, v zadnjem srečanju pa je Equatore že v 15. min. z dvojnim Nelsonom obrnil Kirilova na ramena.

Mariborske in okoliške novice

— **Stanje šahovskih borb.** Po predsnočnjem V. kolu tekmovanja za šahovsko prvenstvo Mribora je stanje šahovskih borb sledeče: dr. Krulc ima 4 točke. Sledita Regoršek in Mohorčič s 3 in pol točkami, nato pa Lukeš sen., Gerželj in Mišura s 3 točkami.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Minarikova mestna lekarna pri Orlu na Glavnem trgu in Remsova lekarna pri Sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste.

— **Izrabljen trenutek.** Lenarški avtobus je v bližini Partličeve gostilne niže Sv. Marjete srečno pasiral 3 m globoko škarpo, ko se je hotel izogniti limuzini, in je srečno obstal na travniku. Potnikom se ni nič zgodilo. Ob tej priliki pa je neznan zlikovec izrabil trenutek ter izmaknil avtobusnemu sprevodniku g. Kosu 500 din. Tatvino je prijavil šmarješkim orožnikom. Kdor je denar našel, naj ga vrne proti dobri nagradi.

— **Konjunktura na Pohorju.** Tudi letošnja sezona je privabila na Pohorje precej tujcev, zlasti iz južnih delov naše države. Naše znane pohorske planinske postojanke so precej napolnjene, prav tako tudi Poštarski dom na Petkovem sedlu, kjer so na oddihu poštni uradniki iz vse države.

— **25letnica mature** letnika 1914 tukajšnje klasične gimnazije se je slavila predsnočnjim pri »Zamorcu« pod častnim predsedstvom gimn. rav. v pok. dr. Josipa Tominška. Te proslave so se udeležili: Ciglar Alojz, kaplan v Beltincih, Gašperič Janez, stolni kapelnik, Maribor, Goršič Ivan, uradnik zdrav. Rogaška Slatina, Gračner Ivan, ravn. zdrav. Rogaška Slatina, dr. Hesse Johan, rav. obrtniških združenj v Gradcu, Hren Vilko, kap. I. kl., Ljubljana, Darjan Adolf, kulturni ref. pri Banski upravi v Ljubljani, ing. Mrawlag Günther, gen. dir. avtob. družbe nemških drž. žel., Rajšp Emil, sreski veterinar, Varaždin, Senekovič Feliks, višji žel. kontr. Pragersko, Stipar Štefan, župnik, Sromlje, Šketa Josip, župnik, Artiče, Sunčič Alojz, župni upravitelj, Frankolovo, dr. Šnuderl Maks, odvetnik, Maribor, ing. Trobej Slavko, uprav. elektrarne Velenje, Welle Ludvig, zas. uradnik, Maribor. Včeraj po maši za padle in umrle tovariše in profesorje, kjer se jim je pridružil bivši prof. ravnatelj dr. Pečovnik, so se podali na skupen izlet v Rogaško Slatino. Proslava je potekla v veselem in duhovitem razpoloženju, tako, da se bo celo obhajala prva obletnica drugega četrtstoletja na povabilo nemških tovarišev prihodnje leto v Gradcu. Več tovarišev kakor sreski podnačelnik dr. Vovšek iz Dubrovnika, ravn. mešč. šole v Ptuju Josip Babšek, advokat v Beogradu dr. Slavko Barle, višja žel. kontrol. v Beogradu Drago Kosi in Josip Rozman kakor tudi v Nemčiji zadržani nemški tovariši so jubilante pismeno pozdravili.

— **Drobne novice.** Pri delu na njivi je stopila 36letna viničarjeva žena Alojzija Senekovič iz Sv. Marjete ob Pesnici na srp ter si prerezala stopalo. Zdravi se v bolnici. — Na Pragerskem je pri Smodejevih nastal prepir, v teku katerega je zet udaril svojega tasta s stolico s tako silo po glavi, da je 72letni Valentin Smode zadobil precejšnje poškodbe po glavi. — V Čopovi ulici 21 je doslej še neznani zlikovec s silo vdrl v kurnik davčnega upravitelja J. Merčuna ter odnesel 2 kokoši, ki ju je tat kar na vrtu zaklal. — Vrtnarici Eleonori Ambrož iz Koroške ceste 71 je izginil 500 din vreden čoln, ki je bil privezan na Dravi. — Na Slomškovem trgu 5 je v pretekli noči nekdo razbil izložbeno okno Karla Vračka, ki trpi zaradi tega okoli 150 din škode. — Poslovodji Ivanu Troštu je izginilo izpred poslopja OUZD 800 din vredno dvokolo znamke »Torpedo« z evid. štev. 2—22442. Na Kralja Petra trgu je neki kolesar podrl 26 letno delavko Josipino Kavčičevo, ki je pri padcu dobila poškodbe na nogah.

— **Mariborsko vreme.** Maksimalna temperatura 24.1, minimalna 11.2. Napoveduje se spremenljivo toplo vreme, oblačno, naraščanje temperature.

— **Skupen odhod na Sušak** bo v petek ob 17.58. Zbirališče ob 17. uri v Sokolskem domu. Vsi v krojih. Kdor ga nima, je lahko v narodni noši ali pa v civilni obleki z društvenim trakom in znakom. Potujemo v civilu. Pozivamo vse, ki so se prijavili pri matičnem Sokolu, da pridejo v četrtek 13. t. m. ob 19. na letno telovadišče matičnega Sokola. Kdor ima kroj, naj ga prinese na pregled. Naraščaj in telovadci naj prinesejo tudi telovadne obleke. Zdravo! Sokol Maribor matica.

— **Predstojništvo mestne policije v Mariboru** opozarja, da je ob priliki dobivanja potnih listov ter vidiranja istih še zmerom treba predložiti potrdilo o plačanih davkih.

— **Taborenje matičnega Sokola.** Sokolsko društvo Maribor matica priredi samostojno taborenje v Martuljku na Gorenjskem in sicer za članstvo ter naraščaj, star nad 16 let. Prijave je oddati v pisarni v Sokolskem domu vsak dan od 11. do 12. ure in od 17. do 19. ure, vključno do 14. t. m. dopoldne. Tabor bo trajal 4 tedne. Tabornina 10 din dnevno. Plača se lahko v dveh obrokih in sicer prvi obrok do 14. julija, drugi obrok pa po 1. avgustu. Ta tabor ni v zvezi z župnim taborom, ampak je izključno za pripadnike matičnega Sokola v Mariboru. Zdravo! — Načelništvo.

— **Vse je priznal.** V včerajšnji številki smo poročali o aretaciji 29-letnega Jurija Reharja, ki je bil osumljen, da je izvršil v Nemčiji serijo drznih vlomov in tatvin. Pri prvotnem zaslišanju je Rehar tajil krivdo. Včeraj popoldne so Reharja na tukajšnji policiji spet zaslišali in sicer v prisotnosti policijskega organa iz Gradca. Po daljšem oklevanju je Jurij Rehar priznal vse vlome in tatvine, ki jih je tekom meseca junija in začetkom julija t. l. izvršil v okolici Gradca in Lipnice. Izpovedal je, da je izvršil tatvine v družbi nekega pajdaša. Podal je tudi osebni popis. Vsakokratni plen sta si bratsko razdelila, izkupiček pa zapravila z ženskami po raznih gostilnah. Reharja so po zaslišanju oddali v tukajšnje sodne zapore.

— **Promoviran je bil** za doktorja narodno gospodarskih in trgovinskih ved ravnatelj premogovnika v Peklenici g. Franjo Mačus, znani marljivi sokolski delavec. Iskreno čestitamo!

— **V Muri je utonil** 17-letni Ivan Temel iz Apač, ko je hotel preplavati reko.

— **Otvoritev nove sadne drevesnice.** V nedeljo 16. t. m. bodo otvorili pri Sv. Danijelu ob meji novo sadno in gozdno višinsko drevesnico, ki meri 10.525 m². Bo to najvišja višinska sadna drevesnica v naši banovini, ki ima tudi lasten vodovod. V primeru deževnega vemena bo slovesna otvoritev v nedeljo 30. julija.

— **Angleški generalni konzul iz Zagreba g. T. C. Rapp** se je mudil te dni v Mariboru, kjer se je zanimal predvsem za angleške počitniške tečaje.

— **Policijska naredba za čas vpoklica rekrutov.** Predstojništvo mestne policije v Mariboru razglaša: Na osnovi člena 66 in 67 zakona o notranji upravi se radi preprečenja pijančevanja in izgredov po vojaških nabornikih v dnevih 13. do 19. julija 1939 izdaja sledeča naredba: V času ko traja vpoklic, je imetnikom gostilniških in kavarniških obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač nabornikom in njihovim spremljevalcem. Vsakomur je prepovedano v tem času pod kakršnimkoli imenom prodajati nabornikom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati in nositi. Nabornikom in spremljevalcem ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali po čl. 69 zakona o notranji upravi z globo 10—500 dinarjev, oziroma ob neplačilu globe v odrejenem roku z zaporom od 1—10 dni ter odvzemom alkoholnih pijač, ki bi jih nosili s seboj naborniki ali njih spremljevalci. Naredba stopi v veljavo dne 13. julija 1939 in velja za čas od 13. do 19. julija 1939 inclusive.

— **Na mariborski živinski sejem 11. julija** je bilo prignanih 16 konj, 20 bikov, 210 volov, 438 krav, 24 telet, skupaj 708 repov. Prodanih je bilo 414 komadov. Cene so bile: debeli voli 3.80 do 5, poldebeli voli 3.20 do 4, plemenski voli 4.25 do 5.75, biki za klanje 3 do 4.25, klavne krave debele 3.50 do 4.30, plemenske krave 3.50 do 4.50, krave klobasarice 2 do 3, molzne krave 4 do 5.25, breje krave 3.50 do 4.50, mlada živina 4 do 5.25, teleta 4.50 do 6 din. Volovsko meso I. vrste 10 do 12, volovsko meso II. vrste 8 do 10, meso bikov, krav in telic 6 do 12, telečje meso I. vrste 10 do 12, II. vrste 8 do 10 din. Svinjsko meso sveže 10 do 16 din za kg.

— **Usoden padec s črešnje.** 7letni pos. sin Stanko Leskovar iz Apač je padel s črešnje in si je pri padcu zlomil desnico. Zdravi se v bolnici. V zadnjem času se silno množijo slične nezgode, zaradi katerih se morajo ponesrečenci zatekati v bolnico.

— **Iz prvega nadstropja je padel.** V Franzovem mlinu je hotel 28letni delavec Maks Hubert, stanujoč na Obrezni cesti v Studencih, spraviti vrečo moke na dvigalo. Menil je, da je dvigalo v prvem nadstropju. Stopil je v odprtino in treščil v globino 8 m, kjer je obležal s hudimi poškodbami na glavi in po vsem telesu. Mariborski reševalci so Huberta odpremili v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima tudi notranje poškodbe.

— **Žrtev dela.** V mariborski livarni se je oni dan popoldne pripetila težja nesreča. 28letni delavec Josip Lorbek, stanujoč na Pobrežju, Cankarjeva 18, je bil namreč zaposlen pri nakovalu in je držal kos žarečega železa, ki ga je obdeloval s kladivom. Nenadoma pa mu je kos žarečega železa z vso silo priletel v zapestje desnice in mu prebil žilo odvodnico. Poklicani mariborski reševalci so težko ranjenega Lorbeka prepeljali v tukajšnjo bolnico, kjer so mu zdravniki s takojšnjo operacijo rešili življenje.

Iz Celja

—c **Naknadne prijave za sokolski zlet na Sušaku** se še sprejemajo. Celjska sokolska župa razpolaga še z legitimacijami in znaki za telovadeče in netelovadeče članstvo. Kdor se želi udeležiti zleta, naj se takoj prijavi v župni pisarni v Narodnem domu v Celju. Skupen odhod vseh udeležencev iz celjske sokolske župe bo v petek 14. t. m. z osebnim vlakom, ki odhaja iz Celja ob 19.42. Udeleženci potujejo v civilu z znakom.

—c **Tragična smrt v Saviji.** Savinja je v torek zahtevala novo žrtev. Pred dnevi je prišel v svoj rojstni kraj Orlo vas pri Braslovčah na dopust 32-letni Jože Breznikar, politično upravni uradnik pri banski upravi v Ljubljani. Breznikar je služboval prej dve leti pri sreskem načelstvu v Laškem, pred poldrugim letom pa je bil premeščen k banski upravi v Ljubljani. V torek dopoldne je šel od doma v Orlii vasi k Savinji lovit ribe. Ko je stal na bregu, mu je najbrž postalo nenadno slabo. Padel je v Savinjo in utonil. Njegovo truplo so kmalu našli in ga prenesli na pokojnikov dom. Breznikarja so danes dopoldne položili na pokopališču v Braslovčah k zadnjemu počitku.